

THE LCA² CENTRE

PACKAGING LIFE CYCLE ASSESSMENT²

Laboratoriumonderzoek naar de aanwezigheid van en het type kunststof
in *10 verschillende koffiepads en 23 verschillende theezakjes*
in opdracht van *Rijkswaterstaat*

Project ID
Datum
Auteurs

TLC 24-206
04-02-25
dr. S. Schoustra
ir. L. Waegemaekers

Introductie

In het kader van de afbakening van sectorplan 6, zoals opgenomen in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP), heeft Rijkswaterstaat (RWS) in samenwerking met verschillende partijen een uniforme wel/niet-lijst voor gft-afval gepubliceerd. Deze partijen omvatten NVRD, de Vereniging Afvalbedrijven, Milieu Centraal, de professionele gft-verwerkers van Nederland, diverse gemeenten en enkele gedragsexperts.

WAT HOORT BIJ HET GFT EN WAT NIET?

Dit wel	Dit niet
 Groente- en fruitresten en schillen	 Verpakkingen en wegwerpproducten van wat voor materiaal dan ook
 Etensresten (ook botjes en graten)	 Kauwgom
 Brood, deeg, rijst, pasta	 Luiers, incontinentiemateriaal
 Losse thee, theezakjes, koffiefilters, koffiepad	 Koffiecup, ook composteerbare
 Strooisel (hooi, stro, zaagsel) van kleine knaagdieren, incl. poep	 Kattenbakvulling, vogelkooizand, dode dieren
 Bloemen en planten	 Tabak, peuken, as
 Fijn tuinafval	 Potten, stenen, balken, timmerhout, metaal

Figuur 1: Wel /niet lijst voor GFT huishoudelijk afval van Milieu Centraal.

Een van de belangrijkste criteria voor het samenstellen van deze lijst waren eenduidigheid en begrijpelijkheid voor de burger. In 2020 werden er nog koffiepaden en theezakjes verkocht die niet volledig uit composteerbare materialen bestonden, waardoor deze producten destijds nog op de “niet-lijst” geplaatst werden. Om op de “wel-lijst” te komen werd vastgesteld dat minstens 75% van de markt moest bestaan uit volledig composteerbare materialen.

Als gevolg heeft de branchevereniging Koffie & Thee Nederland samen met de koffie- en theesector en andere partijen uit de keten een initiatief gestart om een Green Deal tot stand te laten komen met als doel

om koffiepaden en theezakjes per 1 januari 2021 bij het gft toe te staan (*Green deal koffiepaden en theezakjes bij het gft, 2021*).

Om te bepalen of de Green Deal werd behaald had RWS-afdeling Leefomgeving Afval Circulair in 2022 een opdracht gegeven aan The LCA Centre voor een onderzoek naar de materiaalsamenstelling van koffiepaden en theezakjes die in de Nederlandse supermarkten verkocht worden. Uit deze studie bleek dat de doelstelling van 75% composteerbaar marktaandeel ruimschoots was behaald.

In 2024 heeft de RWS-afdeling Leefomgeving Afval Circulair opnieuw The LCA Centre benaderd om na te gaan of de benoemde voorwaarden voor composteerbaarheid nog steeds gelden en of er eventuele veranderingen hebben plaatsgevonden. De uitkomsten van deze studie zijn in dit verslag gepresenteerd.

Koffiecupjes zijn niet meegenomen in dit onderzoek, al worden hiervan ook steeds meer composteerbare varianten op de markt gebracht. Hier bestaat de mogelijkheid dat eenduidigheid en begrijpelijkheid voor de burger in de toekomst in het geding kunnen komen.

Marktonderzoek

Verkoopcijfers koffiepaden en theezakjes in Nederland

Ten behoeve van de vaststelling van de omvang en de verdeling van de Nederlandse retailmarkt voor koffiepaden en theezakjes heeft The LCA Centre een marktoverzicht laten opstellen door retail data provider – Circana. De marktdata zijn gebaseerd op de supermarktafzet als *moving annual total (MAT)* van week 40 2023 tot week 40 2024.

Tabel 1: Verkoop en marktaandelen van de koffiepaden in Nederlandse supermarkten conform Circana, met indicatie van opgenomen producten (geel).

Nr.	Merk	Verkoop SKU's	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	EIGEN MERK	57.871.616	47,63%	47,63%
2	DOUWE EGBERTS	57.588.571	47,39%	95,02%
3	SENSEO			
4	KANIS & GUNNINK	5.151.115	4,24%	99,26%
5	NOBRAND	321.378	0,26%	99,52%
6	METROPOLE	179.967	0,15%	99,67%
7	ILLY	102.347	0,08%	99,75%
8	RICO	93.409	0,06%	99,83%
9	AUSTRALIAN	70.457	0,05%	99,89%
10	MELITA	55.359	0,03%	99,93%
11	FAVOR	38.111	0,03%	99,97%
12	DALLMAYR	32.645	0,03%	99,99%
13	CAFECUB	5.370	0,00%	100,00%
14	TCHIBO	2.888	0,00%	100,00%
15	SIMON LEVELT	10	0,00%	100,00%
16	BIOCAFE	-	0,00%	100,00%
17	ROOTS	-	0,00%	100,00%
18	MEGA CREMA	-	0,00%	100,00%
19	DE JONG	-	0,00%	100,00%

20	LAVAZZA	-	0.00%	100.00%
21	EUROKOFFIE	-	0.00%	100.00%
22	FAIR TRADE ORIGINAL	-	0.00%	100.00%
23	BIO PLUS	-	0.00%	100.00%
24	GINA	-	0.00%	100.00%
		121.513.243		

Tabel 2: Verkoop en marktaandelen van eenkops theezakjes in Nederlandse supermarkten conform Circana, met indicatie van opgenomen producten (geel) en uitgesloten producten (grijs).

Nr.	Merk	Verkoop SKU's	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	PICKWICK	40.134.504	44.94%	44.94%
2	EIGEN MERK	28.498.215	31.91%	76.84%
3	CLIPPER	6.970.749	7.80%	84.65%
4	LIPTON	5.608.568	6.28%	90.93%
5	ZONNATURA	4.433.540	4.96%	95.89%
6	ALBERT HEIJN	785.908	0.88%	96.77%
7	CELESTIAL SEASONINGS	710.797	0.80%	97.57%
8	TWINNINGS	603.543	0.68%	98.24%
9	YOGI TEA	401.112	0.45%	98.69%
9	DOUWE EGBERTS	348.812	0.39%	99.08%
10	PUKKA	322.154	0.36%	99.44%
11	LOCALTEA	104.592	0,12%	99,56%
12	TEA OF LIFE	87.736	0,10%	99,66%
13	TEEKANNE	55.158	0,06%	99,72%
14	DE KLEINE KEUKEN	47.886	0,05%	99,77%
15	FAIR TRADE ORIGINAL	44.701	0,05%	99,82%
16	TE-A-ME	32.518	0,04%	99,86%
17	SKOONVALLEI	25.333	0,03%	99,89%
18	LUCOVITAAL	23.900	0,03%	99,91%
19	SMAAKT	20.561	0,02%	99,94%
20	JAY	18.479	0,02%	99,96%
21	BIO TODAY	17.630	0,02%	99,98%
22	TEA MASTERS	8.611	0,01%	99,99%
23	PIRAMIDE	2.383	0,00%	99,99%
24	DAMHERT	2.224	0,00%	99,99%
25	BUNTING TEE	1.494	0,00%	99,99%
26	SHOTI MAA	1.029	0,00%	100,00%
27	THEE VAN TEXEL	819	0,00%	100,00%
28	TERSCHELLINGER	719	0,00%	100,00%
29	SIMON LEVELT	448	0,00%	100,00%
30	ENGLISH TEA SHOP	434	0,00%	100,00%
31	JACOB HOOY	381	0,00%	100,00%
32	BECKY S	353	0,00%	100,00%

33	JOAN	160	0,00%	100,00%
34	ANNIQUE	133	0,00%	100,00%
35	THEE VAN OORDT	109	0,00%	100,00%
36	HARI TEA	103	0,00%	100,00%
37	NUMI	61	0,00%	100,00%
38	NATURAL FLOWER CARDS	42	0,00%	100,00%
39	NATURAL TEMPTATIONS	36	0,00%	100,00%
40	SONNENTOR	20	0,00%	100,00%
41	100% LEUK	9	0,00%	100,00%
42	BECKY'S	-	0,00%	100,00%
43	DOGADAN	-	0,00%	100,00%
44	DRINK ME	-	0,00%	100,00%
45	MINUTKA	-	0,00%	100,00%
46	ETHIQUABLE	-	0,00%	100,00%
47	TASSIMO	-	0,00%	100,00%
48	HIPP	-	0,00%	100,00%
49	AUSTRALIAN	-	0,00%	100,00%
50	BIO PLUS	-	0,00%	100,00%
51	NESCAFE	-	0,00%	100,00%
52	TEASING	-	0,00%	100,00%
53	MAHARISHI AYURVEDA	-	0,00%	100,00%
54	TI ORA	-	0,00%	100,00%
55	LOYD	-	0,00%	100,00%
56	KNEIPP	-	0,00%	100,00%
57	SALUS	-	0,00%	100,00%
58	MOGOTA	-	0,00%	100,00%
59	TEA+	-	0,00%	100,00%
60	SULTAN	-	0,00%	100,00%
61	YERBA MATE CAMPESINO	-	0,00%	100,00%
62	OLA	-	0,00%	100,00%
63	LEEV	-	0,00%	100,00%
64	WELEDA	-	0,00%	100,00%
65	ROMACARE	-	0,00%	100,00%
		89.315.964		

Tabel 3: Verkoop en marktaandeelen van de meerkops theezakjes in Nederlandse supermarkten conform Circana, met indicatie van opgenomen producten (geel).

Nr.	Merk	Verkoop SKU's	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	PICKWICK	4.113.742	50,1%	50,1%
2	EIGEN MERK	3.866.447	47,1%	97,2%
3	PUKKA	131.266	1,6%	98,8%
4	JAY	101.776	1,2%	100,0%
5	TERSCHELLINGER	658	0%	100,0%

6	SIMON LEVELT	21	0%	100,0%
7	PURE LEAF	-	0%	100,0%
8	TEASING	-	0%	100,0%
9	FAIR TRADE ORIGINAL	-	0%	100,0%
10	SMITH S	-	0%	100,0%
		8.213.910		

Per categorie; koffiepads; en theezakjes, is bepaald dat minimaal 98% van het marktvolume vertegenwoordigd wordt in het onderzoek. Dit is uitgedrukt in het aantal verkochte eenheden – zgn. SKU (Stock Keeping Units of voorraadbeheer eenheid). Dit zijn consumentenverpakkingen zoals zakken, pouches en doosjes. Mogelijke merk en type afhankelijke verschillen zoals het aantal theezakjes en koffiepads per verpakking is in de afweging niet meegenomen.

In de cijfers van Circana voor koffiepads is de verkoop van Senseo niet apart geregistreerd van Douwe Egberts, daarom zijn deze samengevoegd. Wel zijn van zowel Douwe Egberts als Senseo de koffiepads geanalyseerd in deze studie.

In de cijfers van Circana voor enkelkops thee wordt Douwe Egberts vermeld. Echter, Pickwick is een theemerk van Jacobs Douwe Egberts. Het aandeel van Douwe Egberts wordt daarom niet meegenomen in het thee gedeelte van het onderzoek.

In de cijfers van Circana voor enkelkops thee wordt onderscheid gemaakt tussen eigen merk en Albert Heijn Bio. Voor Albert Heijn zal alleen het standaard eigen merk geanalyseerd worden, maar Albert Heijn Bio zal meegenomen worden in de marktaandeelberekeningen van de supermarktketens.

Markaandelen supermarkt formules

De term “EIGEN MERK” in de bovenstaande tabellen 1, 2 en 3 refereert aan de private label merken die door de supermarkt organisaties in eigen beheer op de markt worden gebracht. Om een inzicht te krijgen in de onderlinge verdeling en daarmee het totale marktvolume per supermarktformule, zijn de openbaar toegankelijke marktaandeel cijfers van Circana geraadpleegd. Specifieke data voor 2024 was nog niet beschikbaar, dus is de data van 2023 gebruikt in dit rapport.

Marktaandelen binnen totaal Supermarkten

	Marktaandelen (%)		
	2022	2023	Vershil
Supermarkten incl. HD & online	100,0	100,0	-
Albert Heijn	36,5	36,7	0,2
Jumbo	21,2	20,8	-0,3
Superunie	25,6	25,6	0,0
COOP	3,2	1,7	-1,4
Dekamarkt	1,9	1,9	0,0
Hoogvliet	2,0	2,0	0,0
MCD/Boon's Markt	0,5	0,5	0,0
PLUS	6,7	7,7	1,0
Polesz	1,0	1,1	0,1
Spar*	1,2	1,1	-0,1
Hard Discount	16,2	16,3	0,1
Aldi	5,6	5,4	-0,2
Lidl	10,6	10,9	0,3
Overige zelfstandigen	0,6	0,6	0,0

Notes:

- De marktaandelen zijn berekend binnen het Circana-universum van totaal Supermarkten, inclusief overige zelfstandigen zonder formule en inclusief de online verkopen van de 'reguliere' formules. De verkopen van pure online spelers, zoals Picnic, zijn niet meegenomen.
- De Superunie-formules die niet in deze tabel zijn vermeld (Boni, Dirk, Jan Linders, Nettorama en Vomar) hebben geen toestemming gegeven voor publicatie van hun marktaandeel. Daarnaast valt binnen Superunie ook nog een groep overige zelfstandigen die via Superunie inkoopt.
- Spar* is exclusief Spar Express

Figuur 2: Marktaandelen supermarkt formules in Nederland conform Circana (Foodpersonality: Circana over marktaandeel 2023: prijsvechters winnen, 2024)

Steekproef bepaling

Analyse van alle bronnen hierboven heeft geleid tot het bepalen van welke producten moeten worden meegenomen in de steekproef en welke aan het laboratoriumonderzoek zullen worden onderworpen. De Circana marktaandeelcijfers zijn gebruikt om aan de hand van verkoopcijfers voor eigen merken afkomstig van Circana-overzicht, het marktaandeel en het corresponderende verkoopvolume van de eigenmerken per supermarktformule te bepalen.

Met uitzondering van Plus en voormalig Detailresult (Dirk van den Broek en Dekamarkt) voeren alle overige Superunie leden een gezamenlijke eigen merk – "g'woon", om die reden is er geen nadere verdeling van het marktaandeel van Superunie leden weergegeven. Er is een aanname gedaan, dat de kwaliteit en de samenstelling van de koffiepads en theezakjes van het merk "g'woon" overal hetzelfde is. Deze aanname wordt ook gedaan voor het eigen merk van Dirk van den Broek en Dekamarkt "1 de beste". Het precieze marktaandeel van het "1 de beste" merk was echter niet bekend, al zal deze relatief laag zijn ten opzicht van de andere gevoerde huismerken.

In het verkoopoverzicht van koffiepads is een "NO BRAND" merkcategory weergegeven. Het is echter niet duidelijk welke producten onder deze merkcategory vallen. Er is daarom bewust gekozen om deze merkcategory buiten beschouwing te laten, gezien de gekozen steekproef met ruim 99% van de markt representatief genoeg is.

Voor theezakjes vertegenwoordigt de steekproef ruim 99% van de markt voor de eenkops en ruim 97% van de markt voor de meerkops variant. De meerkops varianten in totaal vertegenwoordigen slechts een klein volume van de totale theezakjesmarkt (ca. 8%) maar zijn voor de volledigheid meegenomen in het onderzoek. Met enkel- en meerkops theezakjes gecombineerd, vertegenwoordigt de steekproef 98.9% van de markt.

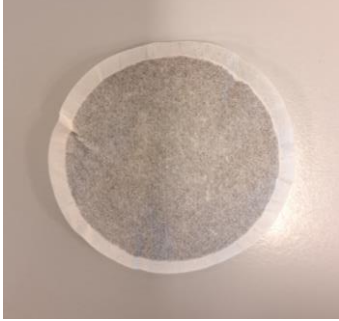

Koffiepads steekproef:

Nr.	Merk	Afbeelding	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	DOUWE EGBERTS		47.39%	47.39%
2	SENSEO			
3	KANIS & GUNNINK		4.24%	51.63%
4	ALBERT HEIJN (PERLA)		17.48%	69.11%
5	JUMBO		9.91%	79.02%

6	G'WOON		8,81%	87,83%
7	LIDL (BELLAROM)		5,19%	93,02%
8	PLUS		3,67%	96,69%
9	ALDI		2,57%	99,26%
10	1 DE BESTE		Onbekend (<1%)	99,26%

Eenkops thee steekproef

Nr.	Merk	Afbeeldingen	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	PICKWICK		44,94%	44,94%
2	LIPTON		6,28%	51,21%
3	ZONNATURA		4,96%	56,18%
4	CLIPPER		7,80%	63,98%
5	CELESTIAL SEASONINGS		0,80%	64,78%

6	TWININGS		0,68%	65,45%
7	YOGI TEA		0,45%	65,90%
8	PUKKA		0,36%	66,26%
9	ALBERT HEIJN		12,59%	78,85%
10	JUMBO		6,64%	85,49%
11	G'WOON		5,90%	91,39%

12	LIDL (Lord Nelson)		3,48%	94,87%
13	PLUS		2,46%	97,33%
14	ALDI (Westminster)		1,72%	99,05%
15	1 DE BESTE		Onbekend (<1%)	99,05%

Meerkops theezakjes steekproef.

Nr.	Merk	Afbeeldingen	Marktaandeel	Cumulatief marktaandeel
1	PICKWICK		50,08%	50,08%
2	ALBERT HEIJN		17,28%	67,36%
3	JUMBO		9,79%	77,15%
4	G'WOON		8,71%	85,86%
5	LIDL (Lord Nelson)		5,13%	90,99%

6	PLUS		3,62%	94,61%
7	ALDI (Westminster)		2,54%	97,15%
8	1 DE BESTE		Onbekend (<1%)	97,15%

Onderzoeksmethode

Koffiepads

Koffiepads zijn opgebouwd uit twee lagen papier welke op elkaar geseald zijn met daartussen de gemalen koffie. In het onderzoek is zowel naar de onderste als de bovenste laag papier gekeken. Dit om uit te sluiten dat in een van de twee alsnog niet-composteerbare kunststoffen zijn verwerkt. Koffiepads kunnen niet gevouwen worden dus er zal altijd een seal medium aanwezig moeten zijn naast de natuurlijke Abaca en cellulose vezels. Dit seal medium kan gemaakt zijn van verschillende materialen zoals: PET, PLA, PE en PP. Van deze materialen is alleen PLA composteerbaar. Wanneer een van de andere materialen wordt aangetroffen in de bovenste of onderste laag papier dan is het gehele product niet meer 100% composteerbaar. Het onderzoek geeft geen inzicht in de hoeveelheid aangetroffen synthetische kunststof vezels per product.

Theezakjes

Theezakjes zijn opgebouwd uit meerdere elementen welke allemaal kunststoffen kunnen bevatten. Naast het zakje zit er vaak een koordje aan welke met een sticker, knoop, nietje of seal is bevestigd aan het zakje. Daarnaast kan er een kaartje aanzitten welke eveneens aan het koortje vastzit middel een sticker, knoop, nietje of seal. Zakjes zijn dichtgevouwen of dicht geseald. Dicht gevouwen zakjes hebben geen kunststof vezels nodig, maar deze kunnen nog steeds wel aanwezig zijn in het zakje om andere redenen. Dicht gesealde zakjes zullen altijd een type kunststof bevatten, al dan niet een composteerbare variant. In dit onderzoek zijn alleen de zakjes zelf geanalyseerd. De eventuele koortjes, labels, etc. zijn dus niet opgenomen in deze studie. De individuele verpakking waarin het theezakje zit is ook niet meegenomen in deze studie. Het onderzoek geeft geen inzicht in de hoeveelheid aangetroffen synthetische kunststof vezels per product.

Identificatie

De organische materialen zoals al dan niet aanwezig in de koffiepads en onderdelen van de theezakjes zijn met forensische meetapparatuur onderzocht. FTIR is gebruikt om uitsluitel te geven over de aanwezigheid van, en het type kunststof vezel in de producten. Ook met microscopie zijn synthetische vezels redelijk goed te onderscheiden van natuurlijke vezels doordat ze vaak dunner en langer zijn en een strakke afwerking hebben.

Resultaten

Koffiepads

De onderzochte merken vertegenwoordigen 99.3% van het marktaandeel van koffiepads in Nederland in 2024. In de onderzochte pads is ofwel PLA aangetroffen of PE. PLA-vezels zijn aangemerkt als composteerbaar en PE-vezels zijn aangemerkt als niet composteerbaar.

Voor de marktsituatie met samples welke in januari 2025 uit de verschillende supermarkten gehaald zijn is de verdeling **Composteerbaar/Niet Composteerbaar** op basis van het marktaandeel in de categorie als volgt:

Koffiepads	
Composteerbaarheid	Marktaandeel
Niet composteerbaar	2.6 %
Composteerbaar (vezels & PLA)	96.7 %
Niet onderzocht	0.7 %

Theezakjes eenkops

De onderzochte merken vertegenwoordigen 99.1% van het marktaandeel van eenkops theezakjes in Nederland in 2024. In de onderzochte theezakjes is PE en PLA aangetroffen. Daarnaast bevat een groot aantal theezakjes enkel en alleen composteerbare natuurlijke vezels.

Voor de marktsituatie met samples welke in januari 2025 uit de verschillende supermarkten gehaald zijn is de verdeling **Composteerbaar/Niet Composteerbaar** op basis van het marktaandeel in de categorie als volgt:

Theezakjes eenkops	
Composteerbaarheid	Marktaandeel
Niet composteerbaar	0.8 %
Composteerbaar (vezels & PLA)	98.3 %
Niet onderzocht	0.9 %

Theezakjes meerkops

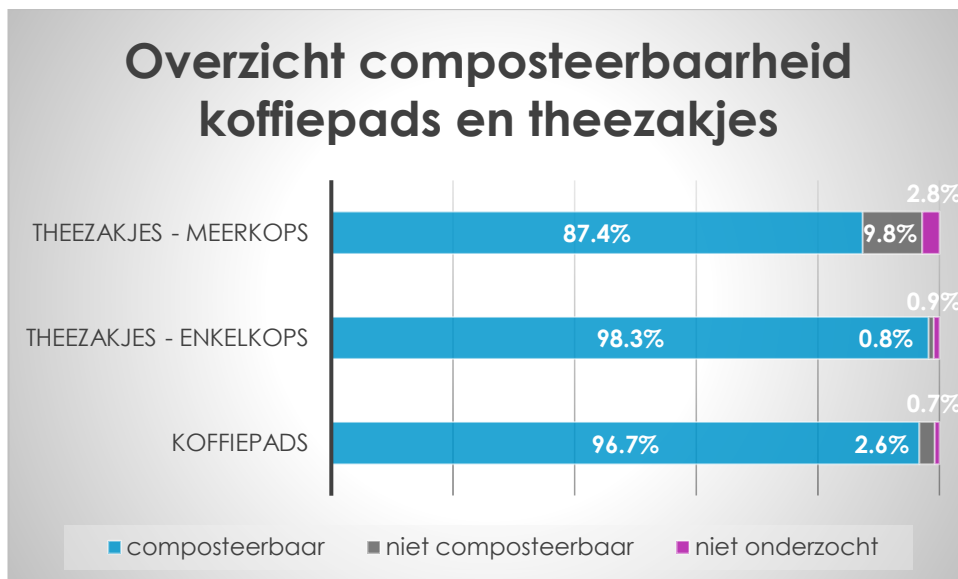
De onderzochte merken vertegenwoordigen 97.2% van het marktaandeel van meerkops theezakjes in Nederland in 2024. In de onderzochte theezakjes is PLA en PET aangetroffen. Daarnaast bevat een groot aantal theezakjes enkel en alleen composteerbare natuurlijke vezels.

Theezakjes meerkops	
Composteerbaarheid	Marktaandeel
Niet composteerbaar	9.8 %
Composteerbaar (vezels & PLA)	87.4 %
Niet onderzocht	2.8 %

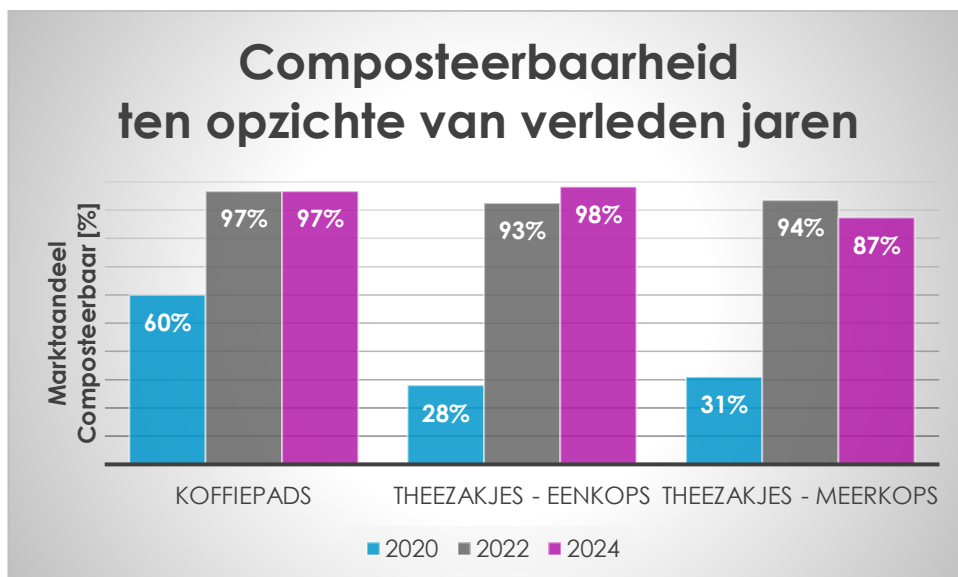

In een volledig overzicht ziet het er als volgt uit:

Figuur 3: Overzicht van composteerbare materialen in koffiepads en theezakjes als marktaandeel in Nederland in 2024.

Om theezakjes en koffiepads op de 'wel-lijst' te behouden moet minstens 75% van de retail markt van composteerbaar materiaal zijn. Ten opzichte van de resultaten van 2022 zijn er kleine individuele verschuivingen gevonden, maar nog steeds wordt voldaan aan de eis dat minimaal 75% van de markt gemaakt is van composteerbaar materiaal. In Figuur 4 zijn de resultaten van de situaties in 2020, 2022 en 2024 weergegeven (bepaald tegen het eind van ieder jaar). Het streven van de branchevereniging Koffie & Thee Nederland was om naar de 100% te gaan. Het onderzoek laat zien dat de 100% in 2024 nog niet behaald is.

Figuur 4: Composteerbaar deel van het marktaandeel in koffiepads en theezakjes voor 2020, 2022 en 2024, bepaald tegen het eind van iedere jaargang.

Afkortingen

Afkorting	Betekenis
FTIR	Fourier-Transform-Infraroodspectroscopie
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
MAT	Moving Annual Total
PE	Polyethyleen
PET	Polyethyleentereftalaat
PLA	Polylactic acid (of Polymelkzuur in het Nederlands)
PP	Polypropyleen
SKU	Stock keeping units

Bronnen

Green deal koffie pads en theezakjes bij het gft (2021) Greendeals. Beschikbaar op:
<https://archieff43.sitearchief.nl/archives/sitearchief/20241213195243/https://www.greendeals.nl/greendeals/green-deal-koffie-pads-en-theezakjes-bij-het-gft>
(Geraadpleegd op 30 januari 2025).

Groente-, fruit- en tuinafval (gft), Milieu Centraal. Beschikbaar op:
<https://www.milieucentraal.nl/minder-afval/afval-scheiden/groente-fruit-en-tuinafval-gft/>
(Geraadpleegd op 4 februari 2025).

Circana over marktaandeel 2023: prijsvechters winnen (2024), Foodpersonality. Beschikbaar op:
<https://www.foodpersonality.nl/marktaandeel/marktaandeel/18371/circana-over-marktaandelen-2023-prijsvechters-winnen>
(Geraadpleegd op 28 januari 2025).

Disclaimer

De algemene voorwaarden van The LCA Centre zijn op dit document van toepassing.

